

بسم الله الرحمن الرحيم

آموزش اسکیس در معماری و معماری منظر

آرتور امید آذری

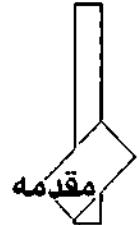

سرشناسنامه	: آذری، امید، ۱۳۵۶ -
عنوان پدیدآور	: آموزش اسکیس در معماری و معماری منظر / آرتور امید آذری
مشخصات نشر	: تهران؛ پرهاشم نقش، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص، مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۱۲۶-۰۲-۹
وضعیت فهرستنوبی	: فیبا
یادداشت	: چاپ قبلی؛ گنج هنر، ۱۳۸۶.
موضوع	: معماری -- طراحی.
موضوع	: معماری -- نقشه های نمایشی -- فن.
موضوع	: طراحی -- فن.
رده بندی کنگره	: NA۲۲۰.۸/۱۴۰۲۷ ۱۳۸۹
رده بندی دیوبی	: ۷۲۰/۲۸۴
شاره کتابخانه ملی	: ۲۱۷۵.۶۸

آموزش اسکیس در معماری و معماری منظر

مرکز پخش و فروش:
کتابفروشی پرهاشم
خیابان انقلاب، ابتدای خیابان ۱۲ فروردین پلاک ۲/۲ تلفن: ۶۶۴۶۸۲۴۵

مقدمه

در آشوب برگ ریزان پاییزی
و ازدحام عصیان زدهی پر حرارت رنگ ها
سالهای رو به آینده را می نگرم
که از پس هر لحظه و ثانیه اش
خلقتی بشکوه در دستانم موج خواهد زد .

نه رویا می بینم، نه خیال ناباورانه
سالیان بار آورد رازی که
انتهای خاموش هر جاده اش
ابتدا راه نپیمودهی من خواهد بود»^(۱)

راه باز و افق روشن است، و مقصد دور نیست . قدمهای استوار و مطمئن، دوری راه را نزدیک و سختی آن را آسان می کنند . ایمان به صحت راه، باور به درستی مسیر و اعتماد به خود، به توانایی ذهن و اندیشه و به قوت دستهای خود، اصول قدم زدن و تنفس کردن در کوچه پس کوچه های هنر، به خصوص و به خصوص در طراحی سریع (اسکیس) می باشد . راه هرچه سخت باشد - که نیست - رسیدن به هدف، همان قدر شیرین و لذت بخش است . همچون سفری صعب برای دیدار عزیزی، دری، معشوقی، که سختی اش به چشم نمی آید و خس و خاشک بین راه، مانع رسیدن نمی شود:

سرزنش ها گر کند خار مغیلان غم مخور^(۲)

در بیان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم

اسکیس یا طراحی سریع با دست، اجمالی از یک منظر یا ساختار یک حجم است ، که در عین موجز بودن، شامل تمام زوایا، پستی بلندی ها و سایه روشن های آن نیز می باشد و به دست نمی آید مگر با نگاهی دقیق، نافذ و موشکاف . برای طی طریق و رسیدن به قله های مورد نظر در اسکیس به طور اعم، و در اینجا برای موفقیت در آزمون اسکیس کارشناسی ارشد به طور اخص، گام هایی را باید پیمود و نکاتی را باید دانست و رعایت کرد که در عین سادگی و سهولت شان، بسیار مهم، حساس و دقیق می باشند . سوای استعداد و توانایی ذهنی که امری حیاتی برای قدم نهادن به این راه و موفق شدن در آن می باشد، عامل اصلی و مهمتر از آن، داشتن اعتماد به نفس بالا به خود و توانایی های خود، و بعد در راستای آن، تمرین و ممارست بسیار و خستگی ناپذیر است؛ زیرا عدم اتکا به نفس، مانع اقدام و شروع به طراحی می شود و راه، شروع نشده کور و در نطفه خفه می گردد و نداشتن تمرین مدام نیز ادامه می سیر را مشکل و امکان پیشرفت را محدود و کم می کند .

از تجربه‌ای که در طول سالیان تدریس کسب کرده‌ام به این نتیجه و دریافت رسیده‌ام که :

دانشجویان به دلیل عدم آشنایی کافی و نداشتن شناخت صحیح از اسکیس، توانایی پیاده کردن آموخته‌ها، اطلاعات و دیدگاه‌هایی را که در طول تحصیل به دست آورده‌اند به صورت گرافیکی و علمی روی شیت‌هایشان نداشتند. یا ندارند و دلیل این ناتوانی، ترس و واهمه از سفیدی گسترده و خالی بودن فضای کاغذشان بوده و هست.

در کتاب حاضر و پیش رو، سعی بر این داشته‌ام تا در روند آموزشی که پیش گرفته‌ام به افزایش اعتماد به نفس و کوشایی دانشجویان کمک کرده و راهشان را هموارتر کنم، تا آنان نیز شایستگی‌ها و توانایی‌های خود را در آزمون‌های کنکور و اسکیس‌های کلاسی دانشگاهی شناخته و بروز دهند.

به هیچ روی در این نوشتار قصد ندارم آموزش اسکیس را امری دشوار توصیف نموده و سخت جلوه دهم. سعی‌ام بر آموزاندن روش‌های آسان و گام به گام است. برای آشنا کردن دانشجویان با چهره‌ی واقعی اسکیس و آموزش و تقویت الهام‌گیری‌شان از محیط پیرامون و طبیعت و نقد و بررسی آن، که عمدۀ این روش آموزشی بر همین امر استوار است.

روش آموزش اسکیسی که پیش رو دارد، پیرو متد آموزش مدرسه‌ی بوزار فرانسه بوده است که در دانشکده‌های معماری ایران نیز پیروی شده و جزو اصول و روند آموزشی آن‌ها بوده و هست. آموزش اسکیس در این روش علاوه بر تربیت چشم و دست و همراهی‌شان برای خلق یک اسکیس موفق، به نحوه‌ی انتقال معماری از ذهن به واقعیت، کمک‌های شایانی می‌کند و نیز علاوه بر کسب مهارت در ترس پرسپکتیوها و تنسبات صحیح، نوع نگاه و نحوه‌ی دیدن دانشجویان به واقعیت‌ها تعییر می‌کند.

قابل ذکر است که: گفتن و نوشتן درباره‌ی فنی کاملاً عملی، سهل نیست، که دشوار نیز هست، چرا که باید با تمام وجود این فن و حرفة را حس و لمس کرد تا بتوان مقصود را کسب نمود و به هدف رسید. وقتی سخن از بی‌نهایت ترکیب و فرم بصری با اصول واقعی و مناسب در معماری است و شناخت رویارویی طبیعت که بزرگ‌ترین استاد انسان است و چهره‌ی واقعی آن، دیگر تئوری و حرف و کلام، کاری پیش نمی‌برد.

و آخر این که: کتاب حاضر سعی بر آن دارد تا کلیدی راه‌گشا باشد برای اسکیس زدن با اعتماد به نفس زیاد و با دیدی نافذ، موشکاف، عقیق و با دستی بدون تزلزل، محکم و قوی، شما در همراهی گام با این کتاب آموزشی از خطوط ساده‌ی ابتدایی تا بخش‌های اساسی و بحث‌های کلیدی و نکات مهم آن در رابطه با اسکیس و طراحی دست آزاد، به نتایج چشمگیر و موفقیت‌های بی‌پایانی خواهید رسید و موفقیت شما تحقق آرزوهای من است.

فهرست مطالب

۱۲۷	روند طراحی در سایت	۸۰	- زمین شیبدار	۴۲	ترکیب‌بندی در درختان	
۱۲۸	تفکیک دسترسی‌ها	۸۲	- هم‌جواری زمین با آب	۴۵	ترکیب‌بندی چندعنصر محیطی	
۱۲۹	تابش خورشید و جذب انرژی		بخش سوم:	۴۷	بخش دوم: باغهای ایران	
۱۳۰	تعیین مسیر جریان آب	۸۴	گام‌های اولیه طراحی	۴۸	- باغ ماهان کرمان	
۱۳۱	آرایش فضای سبز در مجموعه	۸۵	اقليم	۴۹	- باغ ارم شیراز	
۱۳۲	پرسپکتیو دید پرنده	۸۶	تجزیه تحلیل مکان طراحی	۵۰	- عمارت چشمۀ علی دامغان	۷
۱۳۳	سایت پلان نهایی	۸۸	ترسیم دیاگرامی فضاها	۵۱	- باغ فین کاشان	۹
۱۳۴	پرداخت طرح	۹۱	هندرسه در طراحی سایت	۵۲	نقش آب در منظر	۱۱
۱۳۵	شناخت پوشش گیاهی محل	۹۳	خط آسمان	۵۳	- آبسا	۱۲
۱۴۰	طراحی جزئیات در طرح	۹۴	استفاده از عناصر محیطی در طرح	۵۵	- استخر	۱۵
		۹۵	انتخاب دید مناسب برای پرسپکتیو	۵۶	- نهر و جوی	۲۱
	فصل سوم:	۹۹	تعیین جایگاه پرسپکتیو	۵۷	- جزئیات آبرو	۲۳
۱۴۱	کروکی‌های مؤلف از طبیعت ایران	۱۰۲	توجه به جزئیات در طراحی	۵۸	- آخروری	۲۵
۱۴۲	درختان روستایی علی آباد	۱۰۷	ترکیب بدی	۵۹	- بازیافت آبهای سطحی	۲۷
۱۴۴	کوچه‌های روستای اوشان	۱۰۹	حرکت و ریتم در کادر	۶۰	نقش درخت در منظر	۲۸
۱۴۵	رشته کوههای البرز	۱۱۲	توجه به دسترسی‌ها	۶۵	- درختان کنار نهر و جوی	۲۹
۱۴۶	جاده منتهی به فشم			۶۷	- درختان خزان پذیر	۳۱
۱۴۷	باغ ایل گلی تبریز			۶۹	مفهوم فضا در منظر	۳۲
۱۴۸	باغ دولت آباد یزد			۷۰	- کوشک	۳۴
۱۴۹	جاده دماوند	۱۱۹	بررسی سوالات اطلاعات عمومی اثرات	۷۲	- مبلمان شهری	۳۵
۱۵۰	روستای اوشان	۱۲۰	محیط بر معماری در سال ۱۳۸۰	۷۳	- بل	۳۵
۱۵۱	جاده روستای شهرستانک		تجزیه و تحلیل و پاسخ گرافیکی آزمون	۷۸	- قیچو در فضا	۳۶
۱۵۲	کوشک هشت بهشت اصفهان		اسکیس کارشناسی ارشد در سال ۱۳۸۰	۷۹	نقش ساختار زمین در منظر	۳۹

فصل اول:

اسکیس و راندو با دست آزاد به شیوه‌ی گام به گام

بخش اول: تکنیکهای راندو

مفهوم خط

ایجاد هاشور و یافت

انواع برگ‌ها

انواع درخت در بلان

انواع درخت

نمایش فیگور

آسمان

آب

آشامصنوعی

برف

سنگ

روندهای کوه

نشان دادن مصالح

بافت سنگفرش

پرسپکتیو

- پرسپکتیو یک نقطه‌ای

- پرسپکتیو دو نقطه‌ای

ترسیم دیاگرام